

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«ЕКОНОМІКА»

(тимчасовий стандарт вищої освіти)

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)
Освітньо-науковий ступінь: доктор філософії
Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність 051 «Економіка»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Вищого навчального закладу
Укоопспілки «Полтавський університет
економіки і торгівлі»
Голова Вченої ради

 О. НЕСТУЛЯ

(протокол № 7
від «27» травня 2020 р.)

Освітньо-наукова програма вводиться в дію

 О. НЕСТУЛЯ

(наказ № 4-А
від «27» травня 2020 р.)

Полтава 2020

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми

ПОГОДЖЕНО

№ п/п	Посада	Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, вчене звання	Підпис
1	Перший проректор	Педченко Наталія Сергіївна	д.е.н., професор	
2	Начальник відділу управління освітньою діяльністю	Молчанова Наталія Юріївна		
3.	Завідувач відділу аспірантури і докторантури	Дзеверіна Карина Сергіївна	к.е.н.	
4.	Завідувач кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії	Костишина Тетяна Адамівна	д.е.н., професор	
5.	Гарант освітньо-наукової програми	Костишина Тетяна Адамівна	д.е.н., професор	

РОБОЧА ГРУПА ОСВІТНЬОЇ-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ:

1. Тетяна КОСТИШИНА – керівник робочої групи, гарант науково-освітньої програми, завідувач кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії, д.е.н., професор;
2. Микола РОГОЗА – завідувач кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем, д.е.н., професор.
3. Лариса СТЕПАНОВА - доцент кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії, к. е. н.;
4. Оксана ТУЖИЛКІНА – доцент кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії, к. е. н.;
5. Леся РУДИЧ - доцент кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії, к. е. н.;
6. Віталій ШАПОВАЛОВ – доцент кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії, к. е. н.;
7. Маріана МАКАРОВА – професор кафедри менеджменту, д. е. н.;

1. Профіль освітньо-наукової програми зі спеціальності 051 Економіка

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (далі – ПУЕТ), кафедра управління персоналом, економіки праці та економічної теорії
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти Доктор філософії зі спеціальності 051 «Економіка»
Офіційна назва освітньо-наукової програми	Економіка
Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 45 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки.
Опис предметної області	<p>Об’єкт вивчення: теорія, методологія наукового дослідження, феномени, явища і проблеми сучасних соціально-економічних процесів та систем.</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців вищої кваліфікації, які володіють теорією, методологією й інструментальним апаратом проведення наукових досліджень, здатних розв’язувати комплексні проблеми професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, отримувати та використовувати нові знання у галузі соціоекономіки та демографії, продукувати нові знання для розвитку національної та регіональної економіки, бізнесу, соціально-економічних систем, подальшої інтеграції країни в міжнародний економічний простір.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: теоретико-методологічні засади дослідження та вирішення актуальних проблем у галузі економіки, що створюють основу для інноваційних рішень теоретико-прикладного спрямування.</p> <p>Методи, методики та технології включають систему загальнонаукових та спеціальних методів, методик та технологій, застосування яких дає змогу виконувати оригінальне наукове дослідження у сфері економіки, результати якого мають наукову новизну, теоретичну та практичну цінність.</p> <p>Інструменти та обладнання: інформаційно-комунікаційні системи, пакети прикладних програм, прилади та обладнання, необхідні для виконання наукових досліджень</p>

	та забезпечення використання інноваційних технологій у науково-педагогічній діяльності.
Академічні права випускників	Доктор філософії (PhD) може підвищувати кваліфікацію, отримувати науковий ступінь доктора наук
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
2 – Мета освітньо-наукової програми	
Підготовка кадрів вищої кваліфікації у галузі соціальних та поведінкових наук за спеціальністю 051 Економіка, здатних до інноваційного вирішення комплексних проблем в економіці. Мета освітньо-наукової програми (далі – ОНП) відповідає Місії та Стратегії розвитку університету на 2017-2022 роки	
3 – Характеристика освітньо-наукової програми	
Предметна область	Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність – 051 Економіка <i>Загальний обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми – 45 кредитів ЄКТС</i>
Орієнтація освітньо-професійної програми	Освітньо-наукова, дослідницька. Наукові дослідження з новими та удосконаленими, практично спрямованими і цінними теоретичними і методологічними результатами
4 – Перелік компетентностей випускника	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності у сфері соціальної економіки та економічної демографії, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення на аналізу інформації з різних джерел. ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї, ініціювати дослідницько-інноваційні проекти, здійснювати їхню розробку та управління ними. ЗК4. Здатність використовувати іноземну мову у наукових дослідженнях та професійній діяльності, міжнародному науковому співробітництві. ЗК5. Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК1. Здатність до критичного освоєння наукових досягнень сучасної економічної думки, за різноманітним економічним явищ і процесів, виявляти загальні тенденції і закономірності функціонування й розвитку соціально-економічних систем

	<p>СК2. Здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, сучасні пакети прикладних програм при дослідженні соціально-економічних процесів та явищ, а також в освітній діяльності.</p> <p>СК3. Здатність виявляти, аналізувати та прогнозувати характер впливу внутрішніх і зовнішніх чинників на реалізацію стратегій та розвиток соціально-економічних систем.</p> <p>СК4. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей.</p> <p>СК5. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти, наукових установах та у реальному секторі економіки.</p> <p>СК6. Здатність планувати, організовувати, проводити спеціальні наукові дослідження та впроваджувати їх результати.</p>
--	---

5 – Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

- РН 1. Демонструвати системність наукового світогляду та загального культурного кругозору, дотримуватись професійної етики та принципів академічної та професійної доброчесності у професійній, науковій та освітній (педагогічній) діяльності.
- РН 2. Застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій і професійній діяльності, організації та проведенні навчальних занять.
- РН 3. Проявляти креативність, продукувати нові ідеї, ініціювати інноваційні проекти, володіти навичками самостійного наукового пошуку, професійного творчого діалогу, аналізу та синтезу соціально-економічних явищ, формування теоретичних узагальнень, висновків і рекомендацій щодо функціонування та розвитку соціально-економічних систем.
- РН 4. Презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми економіки, у тому числі іноземною мовою, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних вітчизняних та зарубіжних наукових виданнях.
- РН 5. Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.

РН 6. Мати теоретичні знання з економіки і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

РН 7. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, математичні і статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, сучасні пакети прикладних програм та інформаційні системи.

РН 8. Розробляти математичні моделі процесів суспільного відтворення, економічного зростання, управління, прогнозування тенденцій і показників розвитку соціально-економічних систем

РН 9. Розуміти загальні принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері економіки з метою досягнення економічної та соціальної ефективності в умовах глобалізації.

6. Перелік компонентів освітньої складової освітньо-наукової програми

Складові освітньо-наукової програми	Кредити ЄКТС	Форма контролю
<i>Нормативні навчальні дисципліни</i>		
1. Цикл соціально-гуманітарної підготовки	10,5	
ЗК1. Англійська мова для академічних цілей	6	Залік Екзамен
ЗК 2. Філософія науки і методи наукових досліджень	4,5	Екзамен
2. Цикл природничо-наукової та загально-економічної підготовки	7,5	
ЗК 3. ІТ в практиці наукових досліджень	3	Залік
ЗК. 4 Кількісні методи наукових досліджень	4,5	Залік
3. Цикл професійної та практичної підготовки	12	
СК 1. Інституційна економіка	3	Залік
СК 2. Технології навчання в сучасній вищій школі	4,5	Екзамен
СК. 3. Виконання проектів	4,5	Екзамен
<i>Вибіркові навчальні дисципліни</i>		
1. Цикл загальної підготовки	9	
Дисципліна загальноуніверситетського вибору 1	6	Залік
Дисципліна загальноуніверситетського вибору 2	3	Залік
2. Цикл професійної підготовки	3	
Дисципліна професійного вибору	3	Залік
Практична підготовка	3	
Цикл професійної та практичної підготовки	3	
Педагогічна практика	3	Залік
РАЗОМ	45	

7. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері фундаментальної економічної науки або на її межі з іншими галузями знань, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. Дисертаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертаційна робота має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти (наукової установи). Дисертаційна робота має відповідати іншим вимогам, встановлених законодавством.
Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)	Вимоги щодо процедури та особливих умов проведення публічного захисту визначаються КМУ.

8. Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

Офіційні документи:

1. ESG 2015 (Стандарти та рекомендації із забезпечення якості в ЄПВО) – https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf
2. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій) – <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/cee970-518f-11e7-a5ca-01aa75ed71a1/language-en>;
<https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>
3. QF EHEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО) – http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf
4. ISCED (Міжнародна стандартна класифікація освіти, МСКО) 2011 – <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>;
<http://uis.unesco.org/en/topic/international-standardclassification-education-isced>
5. ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти – Галузі, МСКО-Г)2013 – <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standardclassification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>
6. Закон «Про вищу освіту» – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
7. Закон «Про освіту» – <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
8. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. – <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
9. Національна рамка кваліфікацій – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
10. Перелік галузей знань і спеціальностей, 2015 – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
11. Указ Президента України «Питання європейської та євроатлантичної інтеграції» від 20 квітня 2019 р. № 155/2019 – <https://www.president.gov.ua/documents/1552019-26586>
12. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) № 261 від 23 березня 2016 р.
13. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 01.10.2019 р. № 1254), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 3 від 21 червня 2019 р.);

Інші джерела:

1. Проект ЄС TUNING (прикладі результатів навчання, компетентностей) <http://www.unideusto.org/tuningeu>.

2. Національний глосарій: вища освіта, 2014 – <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialynatsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskohoprotsesu.html?start=80>

3. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: монографія – <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysnimaterialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodozaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsesu.html?start=80>

4. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації – <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialynatsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskohoprotsesu.html?start=80>.

9. Пояснювальна записка

Стандарт вищої освіти містить обов'язкові вимоги до компетентностей і результатів навчання здобувачів, що визначають специфіку підготовки докторів філософії зі спеціальності 051 Економіка. Вони узгоджені між собою та відповідають Закону України «Про вищу освіту», дескрипторам Національної рамки кваліфікацій та Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженому Постановою Кабінету міністрів України № 261 від 23 березня 2016 р. Таблиця 1 показує відповідність визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК. В таблиці 2 показана відповідність результатів навчання компетентностям.

Таблиця 1

**Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей
дескрипторам НРК**

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Перелік компетентностей	ЗН1 Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності.	УМ1 Спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики.	К1 Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством загалом.	АВ1 Демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності.
		УМ2 Започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності.	К2 Використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях.	АВ2 Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.
		УМ3 Критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей.		
Загальні компетентності				
ЗК1	ЗН1	УМ1 УМ3	К1 К2	АВ2
ЗК2		УМ1 УМ2	К1 К2	АВ1
ЗК3	ЗН1	УМ1 УМ3	К1 К2	АВ1
ЗК4			К1 К2	АВ2
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК1	ЗН1	УМ1	К1	АВ1 АВ2
СК2		УМ1	К2	АВ2
СК3	ЗН1	УМ1	К1	АВ1 АВ2

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

	Програмні результати навчання	Інтегральна компетенція	Загальні компетентності				Спеціальні (фахові) компетентності		
			ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	СК1	СК2	СК3
PH1	Демонструвати системність наукового світогляду та загального культурного кругозору, дотримуватись професійної етики та принципів академічної та професійної доброчесності у професійній, науковій та освітній (педагогічній) діяльності.	+	+		+		+		
PH2	Застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій і професійній діяльності, організації та проведенні навчальних занять.	+		+				+	+
PH3	Проявляти креативність, продукувати нові ідеї, ініціювати інноваційні проекти, володіти навичками самостійного наукового пошуку, професійного творчого діалогу, аналізу та синтезу соціально-економічних явищ, формування теоретичних узагальнень, висновків і рекомендацій щодо функціонування та розвитку соціально-економічних систем.	+		+	+		+		+
PH4	Презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми економіки, у тому числі іноземною мовою, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних вітчизняних та зарубіжних наукових виданнях.	+				+			+
PH5	Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.	+						+	

	Програмні результати навчання	Інтегральна компетенція	Загальні компетентності				Спеціальні (фахові) компетентності		
			ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	СК1	СК2	СК3
PH6	Мати теоретичні знання з економіки і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.	+	+	+			+		+
PH7	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, математичні і статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, сучасні пакети прикладних програм та інформаційні системи.	+							+
PH8	Розробляти математичні моделі процесів суспільного відтворення, економічного зростання, управління, прогнозування тенденцій і показників розвитку соціально-економічних систем	+							+
PH9	Розуміти загальні принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері економіки з метою досягнення економічної та соціальної ефективності в умовах глобалізації.	+	+	+	+				+